

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

8 февруари 1990 година*

„Тълкуване на член 5, параграф 1 от Шеста директива за ДДС – Предоставяне на недвижима собственост – Прехвърляне на собственост”

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от Hoge Raad der Nederlanden (Нидерландия) в рамките на производство по дело, висящо пред този съд дело между

Staatssecretaris van Financiën

и

Shipping and Forwarding Enterprise Safe BV (Safe Rekencentrum BV), със седалище в Hillegom (Нидерландия),

относно тълкуването на член 5, параграф 1 от Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 г. относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки относно данъците върху оборота – обща система за данък върху добавената стойност: единна данъчна основа (O B L 145, 1977 г., стр. 1),

СЪДЪТ (шести състав),

в състав: г-н С . N . Kakouris, председател на състав, г-н Koopmans, г-н G . F . Mancini, г-н T . F . O' Higgins и г-н M . Diez de Velasco, съдии,

генерален адвокат : г-н W . Van Gerven,

секретар: г-н D. Louterman, главен администратор,

като взе предвид становищата, представени:

- за нидерландското правителство, от д-р В . R . Bot, главен секретар на Министерството на финансите, в качеството на представител,

- за Комисията на Европейските общности, от нейния юридически съветник г-н Johannes Fons Buhl и от г-н Verend Jan Drijber, член на Правния отдел, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

като взе предвид доклада за заседанието и заседанието, след изслушването на страните, проведено на 12 октомври 1989 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 9 ноември 1989 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение т 19 октомври 1988 г., постъпило в Съда на 3 ноември 1988 г., Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд на Нидерландия) отправя към Съда преюдициални въпроси на основание член 177 от Договора за ЕИО за тълкуване на член 5, параграф 1 от Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 г. относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки относно данъците върху оборота – обща система за данък върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ 1977 г., L 145, стр. 1), наричана по-нататък “Шеста директива”.
2. Въпросите са били повдигнати в делото между нидерландският Staatssecretaris van Financiën и данъчният субект Shipping and Forwarding Enterprise Safe BV (Safe Rekencentrum BV, наричано по-нататък „Safe „). Делото е образувано по повод на известие за оценка с обратна сила, с което данъчният инспектор е начислил размера на данък върху оборота, дължим от Safe за доставката от Safe на Kats Bouwgroep NV (по-нататък „Kats„) на недвижим имот, който се състои от самостоятелна къща и прилежащите Ж постройки (по-нататък „имота”).
3. От документите, представени на Съда, е видно, че по силата на нотариална сделка, сключена между Safe и Kats на 19 юни 1979 г., Safe се е съгласил да прехвърли на Kats срещу 2 250 000 HFL безусловното право върху имота, свободно от ипотечни и други вещни тежести. Според нотариалния акт, всички промени в стойността на имота и всички ползи и тежести са за сметка на Kats, който се сдобива с правото да се разпорежда с имота. Наред с това, Safe се задължава да прехвърли правото на собственост върху недвижимия имот при поискване от Kats, и във всички случаи не по-късно от 31 декември 1982 г. За тази цел Safe предоставя на Kats неоттегляемо пълномощно да осъществи прехвърлянето на собствеността. На 11 август 1983 г. синдиците на Kats сключват нотариална сделка с трета страна, чрез която продават на тази трета страна, за сумата от 450 000 HFL правата на Kats върху имота, с нотариален акт от 19 юни 1979 г. На същата дата Safe прехвърля правото на собственост върху имота на трето лице.
4. Safe обжалва известието за оценка пред данъчния инспектор и впоследствие пред Gerechtshof (Апелативния съд) в Хага. След това Staatssecretaris van Financiën завежда дело пред Hoge Raad der Nederlanden, който решава да спре делото и да отправи следните въпроси към Съда на Европейските общности за преюдициално решение:
 - “1) Трябва ли член 5, параграф 1 от Шеста директива да се тълкува в смисъл, че доставката на стоки е осъществена само при прехвърляне на правото на собственост?
 - 2) Ако това не е така, налице ли е доставка на стоки и в случаите, когато техният законен собственик:

(i) е сключил споразумение с друга страна, по силата на което всяка промяна в стойността на вещта и всички ползи и тежести са за сметка на другата страна;

(ii) се е съгласил да предостави на другата страна неоттегляемо пълномощно за осъществяване прехвърлянето на правото на собственост;

(iii) по силата на това споразумение, на практика е представил разпореждането по прехвърляне на вещта на другата страна?”

5. За по-пълно изложение на фактите по главното производство, разглежданите разпоредби на правото на Общността, ходът на производството и писмените становища, представени на Съда, да се разгледа доклада от заседанието. Тези елементи на делото се споменават или разглеждат по-долу, само доколкото това е нужно за аргументацията на Съда.

По първия въпрос

6. Следва да се отбележи, че член 5, параграф 1 от Шеста директива предвижда следното: “доставка на стоки” означава прехвърляне на правото на разпореждане с вещта като собственик”.
7. От формулировката на тази разпоредба става ясно, че понятието “доставка на стоки” не се отнася до прехвърлянето на правото на собственост в съответствие с процедурите и изискванията на приложимото национално право, а обхваща всяко прехвърляне на вещь от една страна, с което другата страна получава правото на практика да се разпорежда с вещта като неин собственик.
8. Това схващане съответства на целта на директивата, която е предназначена *inter alia* да основе общата система на ДДС на единно определение за облагаемите сделки. Тази цел би била поставена в опасност, ако предпоставките за доставка на стоки – която е една от трите облагаеми сделки – биха били различни в различните държави-членки, както са различни условията за прехвърляне на правото на собственост по гражданското право.
9. Следователно, отговорът на първия въпрос трябва да бъде, че понятието “доставка на стоки” в член 5, параграф 1 от Шеста директива трябва да се тълкува като означаващо прехвърляне на правото на разпореждане с вещта като собственик, дори и ако правото на собственост не е било прехвърлено.

По втория въпрос:

10. От представените пред Съда документи е видно, че националният съд се е опитал, в частност да установи дали прехвърлянето на “икономическата собственост”, понятие, развито от нидерландското данъчно право, може да се счита за доставка на стоки по смисъла на член 5, параграф 1 от Шеста директива, и е определил шест елемента, които съставляват прехвърлянето на икономическата собственост по висящото пред него дело.
11. Като се позовава във втория си въпрос на четири от така определените елементи, националният съд в действителност иска от Съда да приложи член 5, параграф 1 от Шеста директива към договора, предмет на главното дело. По силата на разделението на функциите, предвидено в член 177 от Договора, обаче националният съд е този, който трябва да прилага нормите на правото на Общността към конкретните случаи. Такова прилагане би било невъзможно, без задълбочена оценка на фактите по делото.

12. Това се илюстрира и от специфичните условия, споменати във втория въпрос, доколкото те се отнасят, от една страна до договор за прехвърляне на собственост по правилата на гражданското право, което не изглежда не предполага по необходимост прехвърляне на реално право, на което указва член 5, параграф 1 от Шеста директива, и, от друга страна – до реално предаване на разпореждането с вещта на другата страна, което нормално би довело до констатацията, че реалното право е било прехвърлено.
13. Отговорът на втория въпрос трябва следователно да бъде, че националният съд е този, който трябва във всеки конкретен случай да определи, въз основа на фактите по делото, дали е налице прехвърляне на правото на разпореждане с вещта като собственик по смисъла на член 5, параграф 1 от Шеста директива.

По съдебните разноски

14. Разходите, направени нидерландското правителство и от Комисията на Европейските общности, за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (шести състав),

като се произнася по въпросите, отправени от Hoge Raad der Nederlanden с Определение от 19 октомври 1988 г., реши:

1) Понятието “доставка на стоки” в член 5, параграф 1 от Шеста директива трябва да се тълкува като означаващо прехвърляне на правото на разпореждане с вещта като собственик, дори и ако правото на собственост не е било прехвърлено.

2) Националният съд е този, който трябва във всеки конкретен случай да определи, въз основа на фактите по делото, дали е налице прехвърляне на правото на разпореждане с вещта като собственик по смисъла на член 5, параграф 1 от Шеста директива.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 8 февруари 1990 година.

Подписи